

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de Minister van Financiën d.d. 10 april 2014 over de gevolgen van de Wet normering topinkomens (WNT) op het beloningenbeleid van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Nederlandsche Bank (DNB) (Kamerstuk 30 111, nr. 68), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Van Nieuwenhuizen-Wijbenga

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief over het beloningsbeleid bij de AFM en DNB en hebben naar aanleiding daarvan nog een aantal vragen aan de Minister. De leden van de VVD-fractie begrijpen de wens tot een beheerst beloningsbeleid, maar maakt zich zorgen of de beide organisaties (op termijn) nog wel goede mensen kunnen aantrekken, terwijl goed toezicht juist zo belangrijk is gebleken in de afgelopen crisis.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Minister geen gebruik wil maken van het vaststellen van een generiek hogere norm dan de WNT-norm. Wat zijn de gevolgen van deze beslissing? Wat zijn de gevolgen voor het kunnen aantrekken van kwalitatief goed personeel voor de AFM en DNB, dat moet concurreren met de financiële sector als het gaat om het aantrekken van mensen? Wat is de reden dat de Minister nu blijkbaar een andere redenering toepast dan zijn voorganger in dezelfde situatie?

Hoogleraar banken en financiën Benink noemde eind 2012 een dergelijke ingreep een riskant idee. Hoogleraar Eijffinger waarschuwde eind 2012 dat Nederland niet lichtvaardig om moet gaan met de beloning van financiële toezichthouders, omdat verlaging van de lonen kan wel degelijk ten koste gaan van de kwaliteit van het toezicht en dan is goedkoop zeker duurkoop. Waarom is de Minister een andere mening toegedaan?

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Minister nadrukkelijk de mogelijkheid openhoudt om artikel 2.4 WNT toe te passen, waarbij op individuele basis na akkoord van de ministerraad een uitzondering wordt toegestaan. De leden van de VVD-fractie vinden het zeer terecht dat deze mogelijkheid wordt opgehouden. Wat is het verschil tussen de generiek hogere norm en het op individuele basis toestaan van een uitzondering?

De Minister wil deze individuele uitzondering inzetten indien specifieke kennis uit de markt nodig is. Wat verstaat de Minister daaronder? En in hoeverre verschilt dit van de motivering bij de eerdere generieke uitzondering?

Wat is er in het verleden afgesproken dan wel toegezegd (onder meer in debatten met de Tweede Kamer) over de AFM en DNB als het gaat om de WNT en het beloningsbeleid?

Kan de Minister een overzicht geven van de salarissen van vergelijkbare toezichthouders als de AFM en DNB in andere Europese landen?

De leden van de VVD-fractie hebben in de Wopt-rapportage (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) 2012 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken niets gelezen over DNB, maar wel over de AFM, en wel: «Deze hogere beloning hangt samen met het feit dat de toezichthoudende taken van de AFM een specialistisch karakter hebben. De AFM concurreert daardoor bij het aantrekken van medewerkers met de financiële marktsector. De AFM zoekt immers deskundige en ervaren medewerkers en bestuurders met een achtergrond als (register)accountant, specialist in financieel recht, financieel analist, effectenspecialisten en dergelijke, en met werkervaring bij grote accountantskantoren, advocatenkantoren of financiële instellingen. De beloningen dienen dan ook in redelijke verhouding te staan tot arbeidsvoorwaarden voor dergelijke functies. Voor de beloningen van de bestuurders geldt dat deze, na te zijn vastgesteld door de Raad van

Toezicht, de instemming behoeven van de Minister van Financiën.»
Waarom is deze redenering nu niet meer geldig volgens de Minister?

De WNT is bedoeld voor organisaties en instellingen die worden gefinancierd uit publieke middelen. Voor de AFM en DNB geldt meer en meer dat de kosten worden gedragen door de financiële sector zelf. In hoeverre is er binnen nu en een paar jaar nog sprake van de inzet van publieke middelen voor het toezicht van de AFM en DNB (in percentages)?

Voor DNB geldt volgens de Minister een bijzondere situatie vanwege de Europeesrechtelijke verankering van haar onafhankelijke positie voor de uitvoering van monetaire taken als onderdeel van het Europees Stelsel van Centrale Banken. Daarom wordt de bezoldiging van de zittende directieleden van DNB niet verminderd gedurende hun huidige zittings-termijn. Waarom geldt dit nu, maar in de toekomst niet meer?

De leden van de VVD-fractie constateren dat staatsdeelnemingen niet vallen onder de WNT maar eigen uitgangspunten voor het belonings-beleid kennen. DNB NV is volgens de website van het Ministerie van Financiën een staatsdeelneming: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties/2013/10/18/overzicht-staatsdeelnemingen.html>. De vraag is dan ook of het logisch is dat de WNT van toepassing is. Waarom past de Minister de WNT toe op DNB en niet het beloningsbeleid van het staatsdeelnemingenbeleid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van brief van de Minister over de gevolgen van de WNT op het belonings-beleid voor de AFM en DNB. Deze leden zijn blij dat het kabinet niet van de mogelijkheid gebruik zal maken om een hogere norm dan de WNT-norm vast te stellen voor het bestuur van de AFM en de directie van DNB. Wel hebben deze leden nog enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie begrijpen dat er gevallen denkbaar zijn waarin specifieke kennis van de markt nodig is en dat er in die specifieke gevallen – na expliciet akkoord van de ministerraad en betrokkenheid van de Tweede Kamer – van de WNT-norm kan worden afgeweken. Is de Minister met de leden van de PvdA van mening dat deze uitzondering alleen in uiterste gevallen kan worden gemaakt? Aan welke casussen denkt de Minister? Hoe vaak is dit de afgelopen jaren voorgekomen? Is de Minister voornemens om ook voor deze gevallen te zorgen dat er nooit van buitensporige beloningen met belastinggeld sprake kan zijn? Is de Minister het eens dat de beloning voor het meewerken aan maatschap-pelijk belangrijke taken ook in die taken zelf ligt, en dat hier in de financiële beloning rekening mee moet worden gehouden?

De leden van de PvdA-fractie respecteren het overgangsrecht van zittende bestuurders en directieleden, maar vragen de Minister wel haast te maken om alle bestuurders van AFM en directieleden van DNB zo snel mogelijk onder de WNT-norm te brengen. Op welke termijn is dit mogelijk?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over de toepassing van de WNT op de AFM en DNB. Deze leden hebben nog enkele vragen inzake de toepassing van de WNT.

Kan de Minister een overzicht verstrekken van het aantal gevallen waarin de maximale beloning voor bestuurders van semipublieke instellingen te laag bleek om de juiste kennis aan te trekken, waardoor een specifieke functie niet vervuld kon worden?

In hoeverre verandert het pakket aan taken van de directie van DNB de komende jaren, vragen de leden van de SP-fractie? Verwacht de Minister dat het takenpakket van DNB-directieleden zwaarder of lichter zal worden? Welke verwachting heeft de Minister ten aanzien van de verantwoordelijkheid die directieleden van DNB in de toekomst dragen, als gevolg van de verschuiving van het banktoezicht naar de Europese Centrale Bank (ECB)?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de PVV-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de Minister ten behoeve van het beloningsbeleid van AFM en DNB.

Naar aanleiding van genoemde brief brengen de leden van de fractie voornoemd het navolgende naar voren.

Wat de leden van de PVV-fractie direct opviel was het gegeven dat zittende bestuurders van AFM op termijn onder de WNT-norm zullen vallen, maar de bezoldiging van de zittende directieleden van DNB niet verminderd zal worden gedurende hun huidige zittingstermijn. Kan de Minister precies aangeven waarom zittende bestuurders van AFM op termijn wel onder de WNT-norm moeten vallen en zittende bestuurders van DNB niet?

Als reden hiervoor geeft de Minister aan de bijzondere situatie van DNB vanwege de Europeesrechtelijke verankering van haar onafhankelijke positie voor de uitvoering van monetaire taken als onderdeel van het Europees Stelsel van Centrale Banken te respecteren. De leden van de PVV-fractie zouden naar aanleiding hiervan willen weten om welke redenen de onafhankelijke positie van DNB niet gerespecteerd zou worden als zittende bestuurders onder de WNT-norm worden gebracht.

Ten aanzien van het gegeven dat de Minister de lijn hanteert dat de bezoldiging van zittende bestuurders van AFM op termijn ook onder de WNT-norm moet vallen hebben de leden van de PVV-fractie verder de volgende vraag. Op welke termijn zullen alle bestuurders van de AFM een salaris ontvangen dat onder de WNT-norm valt?

Daarnaast zouden de leden van de PVV-fractie willen weten hoeveel bestuurders van de AFM en DNB een salaris van boven de WNT-norm hebben en wat precies de hoogte van deze salarissen is (gaarne per onderdeel uitgesplitst).

Verder stelt de Minister dat artikel 2.4 WNT op individuele basis na akkoord van de ministerraad een uitzondering op de WNT-norm toestaat. De leden van de PVV-fractie zouden graag willen weten wat volgens de Minister goede redenen kunnen zijn om bovengenoemd artikel toe te passen. Hoe vaak is reeds gebruik gemaakt van deze uitzondering en hoe vaak verwacht de Minister hier in de toekomst gebruik van te zullen maken?

Tenslotte ontvangen de leden van de PVV-fractie graag een overzicht van bezoldigingen van bestuurders van de centrale banken van EU-lidstaten en van de ECB (gaarne per onderdeel uitgesplitst).

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Minister over de gevolgen van de WNT voor de AFM en DNB. Deze leden hebben na het lezen hiervan enkele vragen.

In het jaarverslag dat DNB over het jaar 2013 gepresenteerd heeft, uit de Raad van Commissarissen (RvC) haar zorg over de kwaliteit en onafhankelijkheid van toekomstige topfunctionarissen. De RvC vreest voor mindere kwaliteit van deze topfunctionarissen als zij onder de WNT zullen vallen. Graag zouden de leden van de D66 fractie een reactie van het kabinet op deze zorg ontvangen.

Ook lezen de leden van de D66 fractie dat er op voorhand geen aanleidingen zijn om af te wijken van de reguliere WNT-norm voor topfunctionarissen van de AFM en DNB. Kan de Minister toelichten wat wel aanleidingen zouden kunnen zijn om af te wijken van deze norm?